

M.A. Semester-3 Examination

501 - Gujarati

(ગ્રંથકારનો અભ્યાસ - પ્રેમાનંદ)

Time : 2-30 Hours]

March-2024

[Max. Marks : 70

સૂચના : (૧) દરેક પ્રશ્નનાં ગુણ સમાન છે.

(૨) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

- ૧ પ્રેમાનંદની સર્જક પ્રતિભાને ઘડનારા મધ્યકાલીન સામાજિક-સાંસ્કૃતિક પરિબળો વિશે વિસ્તૃત નોંધ લખો. ૧૪
અથવા
- ૧ પ્રેમાનંદના જીવનનો ટૂંકમાં પરિચય કરાવી તેમના સાહિત્યિક પ્રદાનનો પરિચય કરાવો. ૧૪
- ૨ આખ્યાનની સ્વરૂપગત લાક્ષણિકતાઓ વિશે નોંધ તૈયાર કરો. ૧૪
અથવા
- ૨ મુખ્ય મુખ્ય આખ્યાનકારોના પ્રદાનને આધારે મધ્યકાલીન ગુજરાતી આખ્યાનનો વિકાસ સ્પષ્ટ કરો. ૧૪
- ૩ આખ્યાન સ્વરૂપની વિશેષતાઓને આધારે 'કુંવરબાઈનું મામેરું'ની વિશેષતાઓ ચર્ચો. ૧૪
અથવા
- ૩ મૈત્રી-મહિમાના કાવ્ય તરીકે 'સુદામાચરિત્ર'નું મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪
- ૪ 'ઓખાહરણ'નું વિષયવસ્તુ આલેખી કથા સંકલનની વિશેષતાઓ તપાસો. ૧૪
અથવા
- ૪ પ્રેમાનંદકૃત 'રણયજ્ઞ' આખ્યાનનો આસ્વાદ કરાવો. ૧૪
- ૫ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ સાત પ્રશ્નોના જવાબ આપો : ૧૪
- (૧) પ્રેમાનંદ ક્યાંના વતની હતા?
(અ) સુરત (બ) ભરૂચ (ક) વડોદરા (ડ) નંદરબાર
- (૨) પ્રેમાનંદના નામે ચઢાવેલ બનાવટી કૃતિનું શીર્ષક જણાવો.
(અ) ઓખાહરણ (બ) દશમસ્કંધ (ક) વિવેકવણઝારો (ડ) પાંચાલી પ્રસન્નાખ્યાન
- (૩) ગુજરાતી આખ્યાનના પિતા તરીકેનું સન્માન કયા કવિને આપવામાં આવ્યું છે?
(અ) નાકર (બ) વિષ્ણુદાસ (ક) ભાલણ (ડ) જનાર્દન
- (૪) કડવાના આરંભે બે કે તેથી વધુ પંક્તિઓવાળી પ્રસ્તાવના-સૂચક પંક્તિઓને કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે?
(અ) મુખબંધ (બ) ઢાળ (ક) વલણ (ડ) ઊથલો
- (૫) 'કુંવરબાઈનું મામેરું'ની રચના સાલ જણાવો.
(અ) ઈ.સ. ૧૭૭૧ (બ) ઈ.સ. ૧૭૭૨ (ક) ઈ.સ. ૧૭૮૨ (ડ) ઈ.સ. ૧૭૮૩
- (૬) 'કુંવરબાઈનું મામેરું' કુલ કેટલા કડવાની રચના છે?
(અ) ૧૪ (બ) ૧૫ (ક) ૧૬ (ડ) ૧૭
- (૭) 'આ શું પિતા-પુત્રીના હેત! સગાને કરવા આવ્યા ફતેજ?' પંક્તિ કોના મુખે ઉચ્ચારવામાં આવે છે?
(અ) કમળા શેઠાણી (બ) નણંદ (ક) સાસુ (ડ) કુંવરબાઈ
- (૮) 'રણયજ્ઞ'નું કથાવસ્તુ ક્યાંથી લેવામાં આવ્યું છે?
(અ) મહાભારત (બ) રામાયણ (ક) ભાગવત (ડ) ઉપનિષદ
- (૯) 'પછે શામળિયોજી બોલિયા, તને સાંભરે રે?' પંક્તિ કયા આખ્યાનમાં મુકવામાં આવી છે?
(અ) હૂંડી (બ) મામેરું (ક) રણયજ્ઞ (ડ) સુદામાચરિત્ર
- (૧૦) 'શે દૂખે તમો દૂબળા! એવી ચિંતા કેહી?' પંક્તિ કયા પાત્રને મુખે મુકવામાં આવી છે?
(અ) કૃષ્ણ (બ) સુદામા (ક) સુદામાપત્ની (ડ) દરવાન
- (૧૧) ઉષા અને અનિરુદ્ધની પ્રેમકથા કયા આખ્યાનનો વિષય છે?
(અ) ચંદ્રહાસાખ્યાન (બ) અભિમન્યુ આખ્યાન (ક) મદલસા આખ્યાન (ડ) ઓખાહરણ
- (૧૨) 'ઓખાહરણ'ની નાયિકા ઓખાના પિતાનું નામ જણાવો.
(અ) બાણાસુર (બ) ભસ્માસુર (ક) નરસિંહ (ડ) ધૃષ્ટબુદ્ધિ